

Informationsindsats skal øge tilslutning til HPV-vaccination

Pressemeddelelse 10. maj 2017

Hvis vi skal stoppe livmoderhalskræft, skal tilslutningen til HPV-vaccination igen op på niveau med tilslutningen i vores nordiske nabolande, Sverige og Norge. Det er målet for en ny informationsindsats om forebyggelse af livmoderhalskræft gennem HPV-vaccination, som Sundhedsstyrelsen lancerer i dag sammen med Kræftens Bekæmpelse og Lægeforeningen.

Danmark er blandt de lande i Vesteuropa, der har den højeste forekomst af livmoderhalskræft, og i Norden indtager vi en kedelig førsteplads. I gennemsnit rammes en ny kvinde af livmoderhalskræft hver dag. Samtidig er antallet af danske piger, der bliver HPV-vaccineret, styrtdykket i de seneste år.

Det er i korte træk denne alvorlige situation, der er baggrunden for en informationsindsats om HPV-vaccination, som bliver søsat i dag, og som er finansieret af midler afsat i Folketingets satspuljeaftale samt af Kræftens Bekæmpelse. Indsatsen er en del af regeringens Kræftplan IV og løber til udgangen af 2018.

"Vores ambition er, at vi igen kommer op på, at mindst 90 pct. siger ja til tilbuddet om HPV-vaccination til 12-årige piger i børnevaccinationsprogrammet. Det er afgørende, at vi får genskabt tilliden til vaccinationsprogrammet - for vi ved, at HPV-vaccinen kan forebygge livmoderhalskræft. Vi ved, at vaccinen er både effektiv og sikker, og at den er lige så sikker som andre vacciner. Med den betydelige viden, vi har, er det vores etiske forpligtelse at anbefale, at alle unge piger bliver vaccineret fra 12-års alderen," siger Søren Brostrøm, direktør i Sundhedsstyrelsen, der samtidig understreger, at tilbuddet om gratis vaccination af piger gælder, indtil man fylder 18 år.

Mange bakker op om indsatsen

Sundhedsstyrelsen står ikke alene. Informationsindsatsen gennemføres i et tæt samarbejde med Kræftens Bekæmpelse og Lægeforeningen. Dertil kommer et bredt netværk af myndigheder, faglige organisationer, lægevidenskabelige selskaber og patientforeninger, som på forskellig måde bakker op om indsatsen.

Kræftens Bekæmpelse har afsat ressourcer til en toårig indsats:

"I debatten om HPV-vaccination synes man til tider helt at glemme, at formålet med vaccinationen er at forebygge en meget alvorlig kræftsygdom, som hvert eneste år er årsag til 100 dødsfald blandt danske kvinder - også helt unge kvinder. Hvis vi ikke får vaccinationsdækningen op igen, frygter vi, at mange danske kvinder vil få celleforandringer og livmoderhalskræft i de kommende år, selvom det kunne være undgået," siger direktør i Kræftens Bekæmpelse Leif Vestergaard Pedersen og tilføjer:

”Det er vigtigt at holde fast i, at HPV-vaccinen faktisk er et kæmpe gennembrud. Med den har vi muligheden for at udrydde de fleste tilfælde af livmoderhalskræft. Alene med de piger, der er vaccineret i børnevaccinationsprogrammet i Danmark indtil nu, viser et konservativt skøn, at vi undgår cirka 1.780 tilfælde af livmoderhalskræft og cirka 360 dødsfald.”

I Lægeforeningen opfordrer man forældre og deres døtre til at tage forbi familiens praktiserende læge og få en snak om HPV-vaccination, hvis de er i tvivl:

”Mange forældre er helt forståeligt blevet påvirket af mediedebatten om HPV-vaccinen, fordi de ikke kan gennemskue, hvad der er op og ned med hensyn til især risikoen for bivirkninger fra vaccinen. Derfor har mange udskudt beslutningen om, hvorvidt deres datter skal HPV-vaccineres. Men det er vigtigt, at man tager stilling i stedet for at udskyde beslutningen – og i den situation vil mange have glæde af at få en snak med egen læge,” siger praktiserende læge og næstformand i Lægeforeningen Michael Dupont.

Forældre savner viden

Sundhedsstyrelsen gennemførte i sommeren 2016 en undersøgelse blandt mere end 1.000 forældre til piger mellem 10 og 18 år for at høre om deres holdninger og viden om HPV-vaccination.

Undersøgelsen viste, at 34 pct. af de adspurgte forældre er i tvivl om, hvorvidt deres datter skal vaccineres. Analysen viste desuden, at det primært er mødre, der tager den endelige beslutning om vaccination.

Undersøgelsen viste også, at mange forældre savner viden om essentielle fakta – herunder vaccins effektivitet, bivirkninger og risikoen for celleforandringer og livmoderhalskræft. Det fremgik også, at en del af forældrene i høj grad får deres information fra de sociale medier.

Derfor bliver et vigtigt omdrejningspunkt for informationsindsatsen en Facebook-side, hvor parterne fra i dag er klar til at tage snakken med forældre og piger, der er usikre på, hvad der er op og ned i debatten om HPV-vaccination. Indsatsen har også en hjemmeside, hvor man altid kan finde opdateret og nuanceret information om både livmoderhalskræft, HPV-vaccinen, fakta om bivirkninger mv. En væsentlig del af indsatsen består desuden af informationspjecer og plakater til venteværelserne hos de praktiserende læger samt materiale til brug for sundhedsprofessionelle.

Se mere på: www.stophpv.dk

Følg os på Facebook: www.facebook.com/stoplivmoderhalskraeft

For yderligere information kontakt:

- Tina Guldmann Gustavsén, presserådgiver i Sundhedsstyrelsen: tlf. 93 59 01 58
- Claus Fahrenndorff, pressechef i Kræftens Bekæmpelse: tlf. 35 25 72 06 / 51 94 12 34
- Mette Ebdrup, kommunikationschef i Lægeforeningen: tlf. 35 44 82 12 / 21 31 33 44

STOP LIVMODERHALSKRÆFT

Fakta om informationsindsatsen

Sundhedsstyrelsen gennemfører sammen med Kræftens Bekæmpelse og Lægeforeningen en informationsindsats, der skal levere nuanceret og faktabaseret information til borgere og sundhedspersonale om forebyggelse af livmoderhalskræft og HPV-vaccination.

Formålet med informationsindsatsen er at forebygge tilfælde af livmoderhalskræft i Danmark ved at øge tilslutningen til HPV-vaccination. Indsatsen er sat i gang på baggrund en bred aftale i Folketinget [om satspuljen på ældre- og sundhedsområdet](#) og er finansieret af midler afsat i satspuljeaftalen samt af Kræftens Bekæmpelse. Den er en del af regeringens Kræftplan IV og løber til udgangen af 2018.

Vi anbefaler et ja til HPV-vaccination

Vi ønsker at bekæmpe livmoderhalskræft. Vaccination mod HPV er en sikker og effektiv forebyggelse af livmoderhalskræft. Sundhedsstyrelsen anbefaler derfor, at piger bliver vaccineret mod HPV, når de fylder 12 år. HPV er en forkortelse for human papilloma virus, som er en meget smitsom virus, der overføres seksuelt.

Udover Kræftens Bekæmpelse og Lægeforeningen støtter et bredt netværk af myndigheder, faglige organisationer og patientforeninger denne anbefaling:

- Statens Serum Institut
- Lægemiddelstyrelsen
- Danske Regioner
- Lægevidenskabelige Selskaber
- Dansk Selskab for Almen Medicin
- Praktiserende Lægers Organisation
- Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi
- Dansk Selskab for Klinisk Onkologi
- Dansk Pædiatrisk Selskab
- Fagligt Selskab for Sundhedsplejersker
- Fagligt Selskab for Konsultation- og Infirmersygeplejersker
- Fagligt Selskab for Gynækologiske og Obstetriske Sygeplejersker

Sammen vil vi gerne sikre, at flere piger og deres forældre tager imod tilbuddet om gratis HPV-vaccination, så kommende generationer af unge kvinder i Danmark bliver beskyttet bedst muligt mod livmoderhalskræft.

Vi anbefaler HPV-vaccination, fordi...

- Omkring 4 ud af 10 danskere under 30 år er smittet med HPV lige nu
- Danmark har den højeste forekomst af livmoderhalskræft i Norden
- Hver dag rammes en kvinde i Danmark af livmoderhalskræft, og hvert år dør 100 danske kvinder af sygdommen
- HPV-vaccination kan forebygge 70 % af alle tilfælde af livmoderhalskræft
- WHO anbefaler HPV-vaccination, og vaccinen tilbydes piger i stort set alle lande i Europa

Fakta om HPV-vaccination i Danmark og udlandet

Vaccinationsdækningen i Danmark har tidligere været høj, men er faldet markant

- I Danmark er mere end 600.000 personer blevet vaccineret mod HPV pr. oktober 2016
- Vaccinationstilslutningen er højest blandt piger født i år 1998-2000, hvor 92 % har fået minimum ét stik, og 79 % er færdigvaccinerede
- Kun 50 % af alle piger født i år 2003 har indtil nu fået minimum ét stik, og kun 17 % er færdigvaccinerede (april 2017)

Vaccinationsdækningen i Sverige og Norge er høj

- I Sverige er 80 % af alle piger født i 2003 vaccineret med mindst én dosis HPV-vaccine, og 73 % er færdigvaccinerede
- I Norge har 88 % af alle piger født i 2003 fået mindst én dosis HPV-vaccine, mens 84 % er færdigvaccinerede

HPV-vaccination gives over hele verden

- På verdensplan er der givet mere end 248 millioner doser HPV-vaccine
- 65 lande har indført HPV-vaccination pr. november 2015. Det er en tredjedel af verdens lande, og mange flere er på vej
- HPV-vaccination tilbydes til piger i stort set alle europæiske lande. Se listen over lande i Europa, der har HPV-vaccine som en del af deres vaccinationsprogram her: <http://vaccine-schedule.ecdc.europa.eu/pages/scheduler.aspx>

Kilder: Statens Serum Institut og Kræftens Bekæmpelse

Fakta om det indledende analysearbejde i 2016

Med en målsætning om at hæve HPV-vaccinationsdækningen til det tidligere høje niveau gennemførte Sundhedsstyrelsen i sommeren 2016 et større analysearbejde for at kortlægge bl.a. beslutningsprocesserne vedr. HPV-vaccination i danske familier, vidensniveauet blandt forældre samt platforme for informationssøgning. I undersøgelsen deltog mere end 1.000 forældre til piger mellem 10 og 18 år.

Analysen blev udført af et eksternt konsulenthus og faldt i fire faser:

1. Medieanalyse
2. Fokusgrupper med mødre
3. Survey
4. Duo-interviews med veninder og fokusgrupper med mødre

Surveyet viste, at 34 pct. af de adspurgte forældre til piger er i tvivl om, hvorvidt deres datter skal vaccineres. Analysen viste desuden, at det primært er mødre, der tager den endelige beslutning om vaccination.

Analysen afdækkede, at der er behov for en ekstraordinær, dedikeret og målrettet indsats for at hæve vaccinationsdækningen, og at der er behov for at anvende andre kommunikationskanaler og platforme end dem, myndighederne normalt bruger - herunder tilstedeværelse på sociale medier, hvor debatterne ofte udfolder sig.